

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Το κείμενο αναφέρεται στο διάλογο ανάμεσα στο Σωκράτη και τον Αθηναίο Επιγένη σχετικά με τη σημασία της υγείας του σώματος.

Πρὸς πάντα ὅσα πράττουσιν ἄνθρωποι χρήσιμον τὸ σῶμά ἐστιν· ἐν πάσαις δὲ ταῖς τοῦ σώματος χρείαις πολὺ διαφέρει ὡς βέλτιστα τὸ σῶμα ἔχειν· ἐπεὶ καὶ ἐν ᾧ δοκεῖ ἐλαχίστη σώματος χρεία εἶναι, ἐν τῷ διανοεῖσθαι, τίς οὐκ οἶδεν ὅτι καὶ ἐν τούτῳ πολλοὶ μεγάλα σφάλλονται διὰ τὸ μὴ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα;

Καὶ λήθη δὲ καὶ ἀθυμία πολλάκις πολλοῖς διὰ τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν εἰς τὴν διάνοιαν ἐμπίπτουσιν οὕτως, ὥστε καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐκβάλλειν. Τοῖς δὲ τὰ σώματα εὖ ἔχουσι πολλὴ ἀσφάλεια καὶ οὐδεὶς κίνδυνος διὰ γε τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν τοιοῦτόν τι παθεῖν. Καίτοι τῶν γε τοῖς εἰρημένοις ἐναντίων ἔνεκα τί οὐκ ἂν τις νοῦν ἔχων ὑπομείνειεν;

Ξενοφῶντος, Ἀπομνημονεύματα Σωκράτους 3,12,5-8

πολὺ διαφέρει= εἶναι μεγάλο πλεονέκτημα / ἀθυμία=φόβος, αποθάρρυνση
αἱ ἐπιστήμαι= οι γνώσεις / ἐκβάλλω = αποδιώχνω / τῶν γε τοῖς εἰρημένοις
ἐναντίων ἔνεκα= για τα αντίθετα μ' αυτά που έχουμε πει

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το παραπάνω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(μονάδες 20)

2. α) Να συμπληρώσετε τους γραμματικούς τύπους που ζητούνται:

κίνδυνος: κλητική ενικού → _____

τοῦ σώματος: γενική πληθυντικού → _____

πράττομεν: απαρέμφατο ενεργητικού ενεστώτα → _____

πάσαις: δοτική ενικού (ίδιου γένους) → _____

(τόν) νοῦν : ονομαστική ενικού → _____

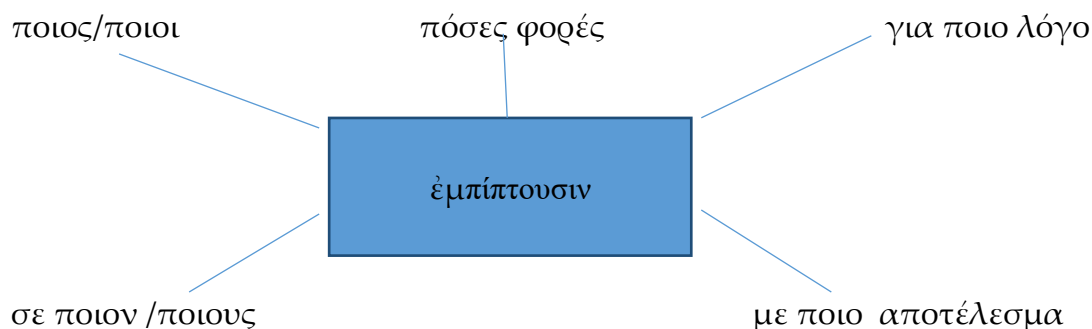
β) Να διακρίνετε από τους τύπους που συμπληρώσατε παραπάνω εκείνους που έχουν διατηρηθεί αυτούσιοι /αμετάβλητοι στη νεοελληνική γλώσσα και να τους καταγράψετε παρακάτω:

(Μονάδες 5+5)

3. Στην περίοδο «Καὶ λήθη δὲ καὶ ἀθυμία πολλάκις πολλοῖς διὰ τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν εἰς τὴν διάνοιαν ἐμπίπτουσιν οὕτως, ὥστε καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐκβάλλειν.»

α) να εντοπίσετε

και β) να χαρακτηρίσετε τους συντακτικούς όρους που ζητούνται ξαναγράφοντας τη νέα φράση που σχηματίζεται:

(μονάδες 10)

4.α) πράττουσιν, διανοεῖσθαι, ἐμπίπτουσιν, ἔχουσι, εἰρημένοις:

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις με λέξεις της νέας ελληνικής (απλές ή σύνθετες) οι οποίες παρουσιάζουν ετυμολογική συγγένεια με τους αρχαιοελληνικούς τύπους που σας δίνονται.

A. Δε νομίζω να ζητήσει συγγνώμη, αφού φαίνεται ότι είναι για όσα έκανε.

B. Η που συνάντησε στη νέα του χώρα ξεπερνούσε κάθε προσδοκία του.

Γ. Φυλακίστηκε, επειδή βρέθηκαν στην του πλαστογραφημένα έγγραφα.

Δ. Στα δημοκρατικά πολιτεύματα δεν πρέπει να υπάρχει των δημοσιογράφων, οι οποίοι πρέπει να είναι ελεύθεροι να εκφράσουν τη γνώμη τους.

Ε. Η τιμή του πετρελαίου ακολουθεί τον τελευταίο καιρό πορεία, γεγονός που χαροποιεί τους καταναλωτές.

(μονάδες 10)

β) Να συμπληρώσετε το σταυρόλεξο με λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας:

*	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- 1: συνδετικό ρήμα με υποκείμενο έναν Αθηναίο (στην οριστική ενεστώτα)
- 2: α) ένα βραχύ φωνήεν β) ο χαρακτήρας του ρήματος τιμῶ
- 3: αγαπημένος πολιτικός της Αθήνας
- 4: φημί χωρίς ...αρχή
- 5: πρόθεση του ...εντάξει
- 6: υπάρχει μέγα, εδώ το όνομα για το ...μικρόν
- 7: α) με το κ δίνει ξ β) το βραχύ που δεν είναι στο 2 οριζόντια

ΚΑΘΕΤΑ

- 1: δύο είναι η Ιλιάδα και η Οδύσσεια
- 2: προσωπική αντωνυμία στην αιτιατική
- 7: σύμφωνο με δασεία

Συμπληρώστε το σταυρόλεξο και βρείτε να κρύβεται στη στήλη 3 ένα επίθετο που αναφέρεται σε μια αγαπημένη μας εποχή!

(μονάδες 10)

5. Στο κείμενο υπογραμμίζεται η σημασία της σωματικής υγείας. Ποια είναι η ισχύουσα αντίληψη για το θέμα αυτό στις μέρες μας;

Διατυπώστε την άποψή σας σε μία παράγραφο 90-100 λέξεων.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(μονάδες 20)

6.α) Να σημειώσετε X στο αντίστοιχο τετράγωνο:

Οι Αθηναίοι με ψήφισμά τους εξόρισαν τον Ξενοφώντα, γιατί

- ☐ αρνήθηκε να υπηρετήσει στον αθηναϊκό στρατό
- ☐ κατατάχτηκε ως μισθοφόρος στο στρατό του Κύρου στη Μ. Ασία
- ☐ ανήκε στην τάξη των ιππέων και συναναστρεφόταν το Σωκράτη
- ☐ στη μάχη της Κορώνειας (494 π.Χ.) συμπαρατάχθηκε με το βασιλιά της Σπάρτης Αγησίλαο εναντίον της πατρίδας του της Αθήνας.

(μονάδες 5)

β. Να χαρακτηρίσετε με Χ στο αντίστοιχο τετράγωνο, ως σωστές ή λανθασμένες, τις ακόλουθες προτάσεις:

*****	Σ	Λ
Ο Ξενοφώντας κέρδισε το θαυμασμό πολλών μελετητών του έργου του, οι οποίοι τον αποκάλεσαν «ἀττική μέλισσα» και «ἀττική μούσα».		
Ο Ξενοφώντας περιέγραψε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου από την έναρξή του μέχρι το 411 π.χ.		

(μονάδες 5)

γ. Ποια ιστορικά πρόσωπα άσκησαν επίδραση στην προσωπικότητα και τις ιδέες του Ξενοφώντα;

[illegible]

(μονάδες 10)

[Σύνολο μονάδων 6^{ης} άσκησης: 20]